

ECPAT Norge - spørreundersøkelse om sikkerhet på nettet

Oppsummering av resultater for Norge

Desember 2023

Innledning

Kontekst og mål

Som ledende barnerettighetsorganisasjon og en del av ECPAT International er ECPAT Norge opptatt av å beskytte barn. Deres felles arbeid er fokusert på to hovedmål: å beskytte barn mot overgrep og omsorgssvikt, og å forhindre seksuell utnyttelse og menneskehandel av barn.

I forbindelse med dette arbeidet har ECPAT Norge inngått et samarbeid for å sikre at synspunktene til voksne over hele Norge blir hørt og forblir synlige i hele Europa i den pågående debatten om nettsikkerhet.

Målet med dette prosjektet var å samle inn pålitelige og representative kvantitative data fra voksne over hele Norge om deres forståelse av og synspunkter på balansen mellom personvern og beskyttelse av barn mot seksuelle overgrep og utnyttelse på internett.

Metode

Savanta gjennomførte en nettbasert spørreundersøkelse blant over 1000 personer over 18 år i Norge i november 2023:

- Undersøkelsen varte i ca. 10 minutter
- Kvoter ble brukt under feltarbeidet for å sikre et nasjonalt representativt utvalg etter alder, kjønn og region.
- Dataene ble renset og deretter vektet i Norge etter disse demografiske kjennetegnene.

Norge	1001
TOTAL	1001

Viktige funn

1. Voksne i Norge er enige om at barn i økende grad utsettes for seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet, og at tradisjonelle verktøy som foreldrekontroll ikke lenger er nok til å beskytte barn på nettet. 80 % av de spurte mener dette.

2. 95 % er enige i at det bør finnes lover som regulerer nettleverandører for å forebygge og bekjempe seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på nettet.
3. 82 % støtter bruk og utvikling av automatiserte verktøy for å oppdage seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på ulike plattformer, inkludert ende-til-ende-krypterte miljøer.
4. Lover og regler som beskytter barn mot seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse på nettet er viktige for voksne i Norge - over 70 % støtter regler som pålegger nettleverandører å oppdage, fjerne og rapportere materiale om seksuelt misbruk og/eller grooming av barn som forekommer på plattformer for direkte meldinger, vertskapsplattformer på nettet, offentlige rom på nettet og ende-til-ende-krypterte meldinger.
5. Endelig erkjenner og forstår flertallet av de voksne viktigheten av å balansere personvern og sikkerhet på nettet - minst 72 % er villige til å gi avkall på en viss grad av personvern på nettet hvis det bidrar til å beskytte barn mot potensielle seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet. 67 % av de mannlige respondentene og 76 % av de kvinnelige respondentene er av denne oppfatningen.

Oppsummering av resultater

DEL 1: INNLEDNING

Velkommen! Takk for at du deltar i denne undersøkelsen.

Denne undersøkelsen er fullstendig konfidensiell, og alle data samles inn og behandles i samsvar med alle personvernlover og Market Research Society Professional Code of Conduct.

For autentiserings- og kvalitetsformål kan informasjonskapsler brukes til å samle inn dine personopplysninger i løpet av undersøkelsen. Se våre retningslinjer for informasjonskapsler og personvern for mer informasjon.

Det er helt frivillig å svare på disse spørsmålene, og svarene du gir, vil bli presentert i samlet form og ikke bli koblet til deg på noen måte.

De følgende spørsmålene handler om seksuelle overgrep mot barn på nettet og teknologiselskapenes rolle i forebyggingen av slike overgrep. Vi forstår at dette er et sensitivt tema, og at du kanskje foretrekker å ikke delta i denne undersøkelsen. Alle svarene dine vil bli behandlet helt konfidensielt i samsvar med Market Research Society (MRS) Code of Conduct og EUs personvernforordning (GDPR).

Det er helt frivillig å delta i denne undersøkelsen, og du har rett til å trekke deg når som helst. Hvis du på noe tidspunkt ønsker å trekke deg, kan du lukke nettleseren. Husk at alle svarene dine vil bli behandlet konfidensielt og aldri vil bli analysert individuelt.

Merk at denne undersøkelsen gjennomføres av markedsanalysebyrået Savanta. Les mer om Savantas retningslinjer for personvern her: <https://savanta.com/privacy-policy/>.

Vennligst oppgi om du er villig til å fortsette med undersøkelsen.

1. Ja
2. Nei

På hvilken av følgende måter identifiserer du deg?

Vennligst velg ett alternativ

Mann	50%
Kvinne	50%
Jeg identifiserer meg på en annen måte	*%
Foretrekker å ikke oppgi	*%

Hvor gammel er du?

18-24	11%
25-34	18%
35-44	17%
45-54	17%
55-64	15%
65+	22%

Har du barn i noen av følgende aldersgrupper?

Opptil 5	12%
6 til 11	13%
12 til 15	11%
16 til 18	8%
19 og eldre	38%
Jeg har ikke barn	33%
Foretrekker å ikke svare	1%

Har du et aktivt engasjement for barn (under 18 år) på følgende områder?

Frivillig arbeid med barn (f.eks. idrettstrener, leder i ungdomsklubb osv.)	13%
Jobber direkte med barn (f.eks. lærer, sosionom, idrettstrener, barnepike, au pair, lege osv.)	13%
Jobber indirekte med barn (f.eks. barnebutikk, fritidsparker osv.)	3%
Involvert i familiemedlemmer eller barn av venner/naboer (f.eks. besteforeldre, tante/onkel, fadderforeldre osv.)	30%
Religiøs leder eller leder i lokalsamfunnet	1%
Annet	2%
Foretrekker å ikke svare	2%
Ingen av disse	51%

DEL 2: SPØRSMÅL

I 2022 kom det inn mer enn 32 millioner rapporter fra nettbaserte tjenesteleverandører (f.eks. sosiale medier, nettbaserte spillplattformer, messenger-tjenester, nettbaserte lagringsplattformer) om mistanke om seksuell utnyttelse og misbruk av barn på nettet.

Med seksuell utnyttelse og misbruk av barn på nettet menes situasjoner der digital, internett- og kommunikasjonsteknologi på et eller annet tidspunkt er involvert i seksuelt misbruk eller seksuell utnyttelse av et barn (under 18 år).

Dette kan blant annet omfatte produksjon og deling av overgrepsmateriale, som bilder eller videoer av seksuelle overgrep mot barn. Det omfatter også grooming av barn for seksuelle formål. Med dette menes prosessen med å manipulere og bygge opp en relasjon til et barn i den hensikt å misbruke eller utnytte det seksuelt på nettet eller i et fysisk møte.

Q1. Hvor viktig er det for deg at det finnes lover som regulerer nettbaserte tjenesteleverandører for å forebygge og bekjempe seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på nettet?

Svært viktig (5.0)	85%
Ganske viktig (4.0)	10%
Verken viktig eller uviktig (3.0)	2%
Ikke særlig viktig (2.0)	1%
Ikke viktig i det hele tatt (1.0)	1%
Vet ikke	1%

Q2. I hvilken grad, om i det hele tatt, er du enig eller uenig i følgende påstander?

	Helt enig	Tender til å være enig	Verken enig eller uenig	Tender til å være uenig	Helt uenig	Vet ikke
Barn utsettes i økende grad for risiko på nettet	68%	21%	5%	2%	3%	2%
Barn utsettes i økende grad for seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet	47%	33%	10%	3%	2%	5%
Leverandører av nettbaserte tjenester (f.eks. sosiale medier, spillplattformer, messenger-tjenester, lagringsplattformer på nettet) bør spille en rolle når det gjelder å forebygge, oppdage og reagere på seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på nettet	60%	23%	10%	2%	1%	3%
Verktøy som foreldrekontroll (f.eks. funksjoner som er utviklet for å hjelpe foreldre med å overvåke, begrense og veilede barnas bruk av teknologi) er ikke nok for å beskytte barn mot	34%	39%	17%	3%	1%	5%

seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet						
Barn kan trygt bruke Internett uten å bli utsatt for voksne som ønsker å skade dem for seksuelle formål	7%	11%	15%	29%	35%	2%
Barn kan trygt bruke Internett uten å bli eksponert for seksuelt eksplisitt innhold	6%	10%	15%	27%	39%	3%

Q3. Hvilke av følgende aktører, om noen, bør etter din mening gjøre mer for å avdekke og forebygge seksuelle overgrep og seksuell utnyttelse av barn på nettet?

	1	2	3	4	5	Vet ikke	Ingen av disse	Ikke rangert
Foreldre/foresatte	33%	22%	13%	5%	5%	3%	*%	19%
Leverandører av nettbaserte tjenester (f.eks. sosiale medier, spillplattformer, messenger-tjenester, nettbaserte lagringsplattformer)	25%	17%	15%	11%	4%	3%	*%	25%
Retts håndhevende myndigheter/politi	17%	19%	16%	9%	5%	3%	*%	31%
Skoler	14%	16%	13%	10%	6%	3%	*%	38%
Nasjonale myndigheter	4%	5%	10%	11%	11%	3%	*%	57%
Ikke-statlige organisasjoner som barnevernsorganisasjoner (f.eks. NSPCC, Redd Barna, ECPAT, Plan International)	3%	4%	5%	5%	8%	3%	*%	72%
Den europeiske union	1%	3%	3%	6%	6%	3%	*%	79%
Lokale myndigheter	1%	1%	2%	3%	3%	3%	*%	86%
Annet	*%	*%	*%	*%	*%	%	*%	97%

INFO. De fleste seksuelle overgrep og seksuell utnyttelse av barn på nettet skjer via private meldinger på sosiale medier, meldingsapper og andre nettfora.

For øyeblikket er det ingen juridisk forpliktelse for nettbaserte tjenesteleverandører (f.eks. sosiale medier, spillplattformer, meldingstjenester og lagringsplattformer på nettet) til å oppdage, fjerne og rapportere seksuelle overgrep og seksuell utnyttelse på sine plattformer. Som en konsekvens av dette er det bare et lite antall nettbaserte tjenesteleverandører som bruker automatiserte teknologiske verktøy og menneskelig tilsyn for å oppdage og flagge tegn på seksuelle overgrep mot barn på nettet (f.eks. ulovlige bilder eller kontakt med barn) på frivillig basis. De gjør dette ved å skanne brukernes personlige aktivitet (f.eks. direktemeldinger).

Disse verktøyene har fått opplæring i og er spesielt rettet mot å identifisere seksuelt overgrepsmateriale mot barn og utnyttelse av barn, men noen hevder at de griper inn i personvernet til brukerne når deres personlige aktivitet skannes av disse verktøyene.

Q4. Mener du at netjtjenesteleverandører bør eller ikke bør pålegges å utforme og tilpasse tjenestene sine slik at de aktivt forebygger seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på nettet?

De bør	88%
De bør ikke	3%
Vet ikke	9%

Q5. For øyeblikket er det et lite antall nettbaserte tjenesteleverandører som frivillig bruker automatiserte verktøy for å oppdage seksuelt misbruk og utnyttelse av barn på plattformene sine. I hvilken grad, om i det hele tatt, støtter eller motsetter du deg disse verktøyene for å oppdage, rapportere og fjerne overgrepsmateriale og/eller grooming av barn på plattformene deres på **frivillig basis**?

Støtter I stor grad (5.0)	64%
Støtter I noen grad (4.0)	14%
Verken støtter eller motsetter seg (3.0)	9%
Noe imot (2.0)	4%
Sterkt imot (1.0)	2%
Vet ikke	7%

Q6. I hvilken grad, om i det hele tatt, støtter du eller er du motstander av å pålegge nettleverandører å bruke automatiserte verktøy for å oppdage, rapportere og fjerne materiale om seksuelle overgrep mot barn og/eller grooming på plattformene sine?

Helt enig (5.0)	64%
-----------------	-----

Støtter I noen grad (4.0)	18%
Verken støtter eller motsetter seg (3.0)	7%
Noe imot (2.0)	4%
Sterkt imot (1.0)	1%
Vet ikke	6%

Q7. I hvilken grad ville du føle deg komfortabel eller ukomfortabel med at nettjenesteleverandører bruker språkbehandlingsverktøy (f.eks. tekstgjenkjenning) - som er opplært og designet for å flagge samtaler der et barn blir groomet for seksuelle formål - i meldingene dine?

Svært komfortabel (4.0)	43%
Ganske komfortabel (3.0)	26%
Noe ukomfortabel (2.0)	12%
Svært ukomfortabel (1.0)	7%
Vet ikke	13%

Q8. I hvilken grad, om i det hele tatt, ville en beslutning tatt av et medlem av ditt nasjonale parlament om å støtte en forordning for å beskytte barn mot seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn på nettet påvirke din sannsynlighet for å stemme på vedkommende ved et valg?

Det er mer sannsynlig at jeg vil stemme på dem	55%
Det er mindre sannsynlig at jeg vil stemme på dem	5%
Det ville ikke påvirke min beslutning om å stemme på dem	19%
Vet ikke	20%

Q9. Hvor godt kjenner du til begrepet ende-til-ende-kryptering?

Jeg har hørt om det og kan forklare i detalj hva det er	5%
---	----

Jeg har hørt om det og kan gi en delvis forklaring på hva det er	16%
Jeg har hørt om det, men kan ikke forklare hva det er	25%
Jeg har aldri hørt om det	47%
Vet ikke	8%

Q10. Så vidt du vet, hvilke av følgende utsagn, om noen, er knyttet til ende-til-ende-kryptering? Ende-til-ende-kryptering er...

BASE: Alle respondenter som har hørt om ende-til-ende-kryptering

Beskytter sensitiv personlig informasjon	44%
Forbedre personvernet på nettet	37%
Redusere risikoen for nettangrep og datainnbrudd	30%
Muliggjør sikre finansielle transaksjoner	28%
Beskytte menneskerettighetsaktivister, journalister og varslere ved å legge til rette for sikker og privat kommunikasjon	27%
Muliggjør trakassering og nettmobbing på nettet	16%
Øker sårbarheten for nettfisking og svindel	13%
Legger til rette for kriminell aktivitet	20%
Forstyrrer politiets etterforskninger	16%
Reduserer annonsering på nettet	0%
Forbedre den generelle internetthastigheten	0%
Annet	*%
Vet ikke	22%
Ingen av disse	*%

INFO. Ende-til-ende-kryptering er et kommunikasjonssystem der bare brukerne som kommuniserer, kan lese meldingene. Dette betyr at meldingene er utilgjengelige for tjenesteleverandører, aktuelle deteksjonsverktøy og tredjeparter, inkludert politimyndigheter. Ende-til-ende-kryptering øker derfor personvernet og sikkerheten for alle brukere ved å sikre at bare de tiltenkte mottakerne kan lese meldingene.

Samtidig, hvis netjtjenesteleverandørene ikke iverksetter ytterligere beskyttelsestiltak (f.eks. brukerrapporteringsfunksjoner, utvikling av innovativ deteksjonsteknologi), vil det være umulig å oppdage om plattformen brukes til seksuelt misbruk og utnyttelse av barn, for eksempel spredning av overgrepsmateriale og/eller grooming. I så måte påvirker ende-til-ende-kryptering personvernet og sikkerheten til alle brukere, særlig barn, ved at de ikke er beskyttet mot kriminell aktivitet og ved at det blir umulig for politiet å få tilgang til bevis for å etterforske slike forbrytelser.

Q11. Mener du at netjtjenesteleverandører bør eller ikke bør være lovpålagt å gjøre følgende når det gjelder ende-til-ende-krypterte meldinger?

	Bør være lovpålagt	Bør ikke være lovpålagt	Vet ikke
Oppdage, fjerne og rapportere seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn i ende-til-ende-krypterte meldinger	81%	7%	12%
Utvikle teknologi som gjør det mulig å identifisere seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn i end-to-end-krypterte meldingsapper	80%	7%	13%
Bruke godkjent teknologi for å identifisere seksuelt misbruk og seksuell utnyttelse av barn i apper for ende-til-ende-krypterte meldinger	80%	7%	12%

Q12. I hvilken grad, om i det hele tatt, støtter eller motsetter du deg at netjtjenesteleverandører bruker og utvikler automatiserte verktøy for å oppdage og fjerne materiale om seksuelle overgrep mot barn og/eller grooming på nettet på følgende typer plattformer?

	Helt enig	Ganske enig	Verken enig eller uenig	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
Offentlige steder på nettet (f.eks. sosiale medier og nettfora)	59%	17%	10%	3%	2%	8%
Plattformer for direkte meldinger (f.eks. Facebook Messenger, Instagram direct)	57%	19%	11%	4%	3%	7%

Nettbaserte hostingplattformer (f.eks. Google Drive, I-Cloud, Dropbox)	54%	20%	11%	3%	3%	10%
Ende-til-ende-krypterte meldinger (f.eks. WhatsApp)	53%	19%	11%	5%	3%	10%

Q13. I hvilken grad, om i det hele tatt, støtter eller motsetter du deg reguleringer som krever at nettjenesteleverandører skal oppdage, fjerne og rapportere materiale om seksuelle overgrep mot barn og/eller grooming som forekommer på følgende typer plattformer?

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
Offentlige steder på nettet (f.eks. sosiale medier, nettfora)	59%	17%	11%	3%	2%	9%
Plattformer for direkte meldinger (f.eks. Facebook Messenger, Instagram direct)	59%	16%	9%	4%	2%	9%
Ende-til-ende-krypterte meldinger (f.eks. WhatsApp)	56%	18%	10%	3%	2%	10%
Nettbaserte lagringsplattformer (f.eks. Google Drive, I-Cloud, Dropbox)	56%	18%	9%	4%	2%	10%

Q14. I hvilken grad, om i det hele tatt, ville en beslutning tatt av et medlem av ditt nasjonale parlament eller et medlem av Europaparlamentet om å drive en kampanje for fullstendig personvern i ende-til-ende-krypterte miljøer, og dermed forhindre at seksuelle overgrep og seksuell utnyttelse av barn oppdages i disse miljøene, påvirke din sannsynlighet for å stemme på vedkommende ved et valg?

Det er mer sannsynlig at jeg ville stemt på dem	44%
---	-----

Det er mindre sannsynlig at jeg ville stemt på dem	16%
Det ville ikke påvirke min beslutning om å stemme på dem	20%
Vet ikke	21%

Q15. Hvilket av følgende utsagn beskriver ditt syn best?

Jeg er villig til å gi avkall på en viss grad av personvern på nettet hvis det bidrar til å beskytte barn mot potensielle seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet	72%
Jeg er ikke villig til å gå på akkord med personvernet mitt på nettet for å redusere risikoen for at barn utsettes for potensielle seksuelle overgrep og utnyttelse på nettet	12%
Vet ikke	16%

Viktige ressurser og støtte

Takk for at du har tatt deg tid til å svare på denne undersøkelsen. Hvis du eller noen du kjenner har blitt berørt av noen av problemstillingene som tas opp i disse spørsmålene, kan du kontakte følgende for å få hjelp og støtte:

Rapportering av bekymringsmeldinger:

Child Helpline International har en oversikt over hjelpetelefoner for barn og unge i ulike land. Du kan finne den relevante hjelpelinjen for ditt land for å rapportere bekymringer om seksuelle overgrep mot barn på nettsiden deres.

Hvis du tror at et barn er i umiddelbar fare, må du ikke vente - ta kontakt med din lokale politimyndighet eller det nasjonale politiet for å rapportere mistanker eller hendelser om seksuelle overgrep mot barn.

Rapportering av seksuelle overgrep mot barn på nettet:

INHOPE tilbyr en oversikt over hotlines som er ansvarlige for å rapportere og fjerne innhold på nettet som inneholder seksuelle overgrep mot barn. Hvis du kommer over eksplisitt innhold som involverer barn på nettet, kan du finne den relevante hotline for å rapportere det på nettsiden deres.

Mer informasjon

ChildSafetyON er en kampanje som ledes av en koalisjon av mer enn 40 barnerettighetsorganisasjoner som har som mål å øke bevisstheten om det presserende behovet for å beskytte barn på nettet i vår stadig voksende digitale verden. Du finner mer informasjon på nettsiden deres.

ECPAT er et globalt nettverk av organisasjoner som arbeider for å bekjempe seksuell utnyttelse av barn. ECPAT arbeider for å øke bevisstheten om seksuell utnyttelse av barn, arbeide for strengere lover og retningslinjer, gi støtte og ressurser til overlevende og samarbeide med myndigheter og frivillige organisasjoner for å forebygge og håndtere disse problemene. Du kan finne ut mer på nettsiden deres.